

Examenul de bacalaureat 2010
Proba E) a)

Probă scrisă la Limba și literatura română

VARIANTA 5

- Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Se dă următorul text:

TABLOUL III

Zi de ianuarie, cu soare. Odaie foarte mare, țărănească, destinată, se pare, să fie prăvălie, la Rucăr. E transformată în atelier. O fereastră lată de tot cu obloane, acum deschise, la perete. Intrarea în stânga, altă ușă în dreapta. Se ghicește și aici înăuntru vidul acela resimțit, iarna, în oricare stație climaterică. [...]

SCENA I
MIOARA, LINA

MIOARA (*pare foarte plictisită, se uită vag, pentru că n-are ce face, fără scop, pe geam, citește câteva clipe într-o gazetă și rămâne îndelung pe gânduri. Pe urmă își aduce aminte de foc, îl zgândăre și ia din nou, plictisită, gazeta*).

LINA (*vine cu un braț de lemne și după ce mai pune vreo două pe foc*): Auzi...? A venit Ilie, bărbatul Vasilichiii... (*Așteaptă să vadă vreo mișcare de interes*.)

MIOARA (*nu ascultă și parcă n-o aude, cu ochii în gazetă*).

LINA (*stăruind*): Vasilichia, nevasta aia care stă pe ulicioară... spre biserică...

MIOARA (*plictisită mirată*): Vasilichia... care Vasilichia?

LINA: Cum, care Vasilichia? Aia care stă pe ulicioară [...] Casa mai mică... aia fără gard... După livada cu pruni a lu' Mitru Spănu. (*A rămas cu gura strâmbă*.)

MIOARA (*molatic*): Acum trebuie să-ți știu toți spânii din sat...

LINA (*eveniment important*): Vasilichia! Omul ei la tramvai în București... înțelegi?... câștigă bine... Și-i om cumsecade... strângător... el mână la tramvai.

MIOARA (*se uită mereu fără niciun interes peste gazetă*).

LINA (*necăjită puțin pentru că n-o interesează pe Mioara*): Ea zice că era să vie de Crăciun... da ei la tramvai merg și de Crăciun... C-așa e la tramvai... Da i-a zis directorul să aștepte... că are să-i dea trei zile mai târziu... Cine o fi ăla acolo mai mare... c-așa-i zice: director...

MIOARA (*mereu plictisită la darea de seamă cotidiană a Linei, tace mai departe, nu răspunde*).

LINA (*nu e supărată. Se vede că voia numai s-o învioreze, deci așteaptă încă și când vede insuccesul știrilor ei, nu mai știe ce să facă. Îndreaptă un scaun, caută, și pe urmă a găsit*): Să pui masa?... Că Radu trebuie să vie de la primărie. [...] Dar de ce o fi întârziat?... Că el vine totdeauna...

MIOARA (*juducând după ea*): N-a întârziat... Și pe urmă, o fi mai schimbat și el vreo vorbă cu cineva... Ce să faci în plictiseala asta? Nu vezi cum trece timpul? (*De greu*.)

LINA (*știe ea ce știe*): Ba eu zic să mulțumim lui Dumnezeu că avem de toate... așa cum le avem... (*Iese*.)

MIOARA (*singură se îndreaptă spre gitară și pe urmă, încă mai înmuiață de plictiseală, renunță*).

(Camil Petrescu, *Mioara*)

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Numește câte un sinonim pentru sensul din text al cuvintelor: *casa și omul*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei în secvența: *A venit Ilie, bărbatul Vasilichii...* **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/ expresie care să conțină verbul *a face*. **2 puncte**
4. Precizează tema discuției dintre cele două personaje în fragmentul dat. **4 puncte**
5. Transcrie două cuvinte/ structuri din text care aparțin registrului colocvial. **4 puncte**
6. Selectează, din text, două cuvinte/ grupuri de cuvinte care reprezintă mărci ale adresării directe. **4 puncte**
7. Prezintă rolul indicațiilor scenice din fragmentul dat. **4 puncte**
8. Comentează, în 6 – 10 rânduri, replicile personajului *Lina*, din text dat, având în vedere starea de plictiseală a *Mioarei*. **4 puncte**
9. Menționează două trăsături ale textului dramatic prezente în fragmentul dat. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 15 – 30 de rânduri despre *importanța lecturii în viață*, pornind de la următoarea afirmație a lui Nicolae Manolescu:

A citi înseamnă a învăța. E o formă de experiență sau, mai bine zis, un multiplicator pentru experiențele noastre: căci dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi sau vedea în jurul nostru într-o viață de om, am fi foarte săraci.

Atenție! În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti construcția discursului de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri **6 puncte**
- să ai conținutul și structura adecvate argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente **18 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și limita de spațiu indicată **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de 2 – 3 pagini, în care să prezinți *viziunea despre lume* reflectată într-una dintre *nuvelele* studiate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două caracteristici ale *nuvelei* regăsite în textul pentru care ai optat;
- prezentarea, prin referire la *nuvela* studiată, a trei elemente de structură ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a unuia dintre personaje (de exemplu: *acțiune, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, particularități ale compoziției, construcția personajului, modalități de caracterizare etc.*);
- ilustrarea relațiilor dintre două personaje, prin care se evidențiază viziunea despre lume în *nuvela* studiată;
- susținerea unui punct de vedere personal despre modul în care se reflectă în text viziunea despre lume a autorului/ a unuia dintre personajele *nuvelei* pentru care ai optat.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/ reper); pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct, încadrarea în limita maximă de spațiu indicată – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 2 pagini și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat 2010
Proba E) a)

Probă scrisă la Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

VARIANTA 5

- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

1. câte 1 punct pentru numirea oricăror sinonime pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu, *casa - locuința, omul - bărbatul*) **2x1p=2 puncte**
2. explicarea rolului virgulei în secvența dată **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește locuțiunea/ expresia care conține verbul *a face* **2 puncte**
4. precizarea temei discuției dintre cele două personaje în fragmentul dat (de exemplu, *despre Vasilichia și Ilie*) **4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte/ structuri din text care aparțin registrului colocvial (de exemplu, *Vasilichia, nevasta aia care stă pe ulicioară; Cine o fi ăla acolo mai mare... c-așa-i zice: director...*) **2x2p=4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru selectarea, din text, a oricăror două cuvinte/ grupuri de cuvinte care reprezintă mărci ale adresării directe (de exemplu, *LINA: Cum, care Vasilichia?; MIOARA: [...] Ce să faci în plictiseala asta? Nu vezi cum trece timpul?*) **2x2p=4 puncte**
7. prezentarea rolului indicațiilor scenice din fragmentul dat **4 puncte**
8. - comentarea secvenței date (*comentare: adecvată și nuanțată - 3 p.; parțial adecvată - 1 p.*) **3 puncte**
- respectarea limitei de spațiu indicate **1 punct**
9. câte 2 puncte pentru menționarea oricăror două trăsături ale textului dramatic prezente în fragmentul dat (de exemplu, *existența replicilor, a indicațiilor scenice; structurarea textului în tablouri și scene*) **2x2p=4 puncte**

SUBIECTUL al II - lea **(30 de puncte)**

- construcția discursului de tip argumentativ:
 - structurarea ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – ipoteza, enunțarea și susținerea argumentelor, concluzia (*structurare: adecvată - 3 p./ parțial adecvată - 1 p.*) **3 puncte**
 - utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri – de exemplu, verbe de opinie, adverbe/ locuțiuni adverbiale de mod, folosite ca indicatori ai subiectivității evaluative, conjuncții/ locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi (*utilizare: adecvată - 3 p./ parțial adecvată - 1 p.*) **3 puncte**
- conținutul și structura argumentării:
 - formularea ipotezei **3 puncte**
 - câte 3 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente [*pro și/ sau contra*] adecvate ipotezei **2x3p=6 puncte**
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre argumentele enunțate **2x3p=6 puncte**
 - formularea unei concluzii pertinente **3 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a limitei de spațiu indicate:
 - registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli din punct de vedere lexical sau morfosintactic - 2 p.; 2 greșeli - 1 p.; 3 sau mai multe greșeli - 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli din punct de vedere ortografic și de punctuație - 2 p.; 2 greșeli - 1 p.; 3 sau mai multe greșeli - 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea limitei de spațiu indicate **1 punct**

SUBIECTUL al III - lea **(30 de puncte)**

Conținut – 16 puncte

- câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două caracteristici ale *nuvelei* regăsite în textul pentru care candidatul a optat **2x2p=4 puncte**
- precizarea viziunii despre lume a autorului/ a unuia dintre personajele *nuvelei* pentru care candidatul a optat **1 punct**
- câte 1 punct pentru prezentarea oricăror trei elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a unuia dintre personaje, prin referire la *nuvela studiată* **3x1p=3 puncte**
- ilustrarea relațiilor dintre oricare două personaje, prin care se evidențiază viziunea despre lume în *nuvela studiată (ilustrare: detaliată și nuanțată - 4 p./ schematică, fără evidențierea viziunii despre lume - 1 p.)* **4 puncte**
- formularea unui punct de vedere personal în concordanță cu cerința **2 puncte**
- susținerea punctului de vedere formulat **2 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere, cuprins și încheiere, iar construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiunea logică a ideilor - 3 p.; părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele, iar ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe - 2 p.; plan vag de structurare a textului, iar trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată - 1 p.*) **3 puncte**
- abilități de analiză și de argumentare (*relația adecvată idee-argument, utilizarea de argumente convingătoare, formularea de judecăți de valoare - 3 p.; analiza ideilor prezentate cu unele elemente de interpretare - 2 p.; afirmații nesusținute prin argumente, prezentarea de idei irelevante, schematicism - 1 p.*) **3 puncte**
- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular adecvate conținutului eseului, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată - 2 p.; vocabular restrâns, monoton - 1 p.*) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori - 2 p.; 2 erori - 1 p.; 3 sau mai multe erori - 0 p.); **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori - 2 p.; 2 erori - 1 p.; 3 sau mai multe erori - 0 p.); **2 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- încadrarea în limita maximă de spațiu indicată **1 punct**